

Matti Raanoja

Selvitys ja laskelma itsetehdyn kirjanpi- don tuomista säästöistä

Opinnäytetyö

Liiketalous

Tammikuu 2016

KYAMK
University of Applied Sciences

Tekijä/Tekijät	Tutkinto	Aika
Matti Raanoja	Tradenomi	Tammikuu 2016
Opinnäytetyön nimi		27 sivua
Selvitys ja laskelma itsetehdyn kirjanpidon tuomista säästöistä.		
Toimeksiantaja		
Liha REM Oy		
Ohjaaja		
Lehtori Maisa Räsänen		
Tiivistelmä		
<p>Työssä tehtiin selvitys sekä laskelma pienteurastamo Liha REM Oy:lle siitä, kuinka paljon yritys voisi säästää rahaa, tekemällä kirjanpidon itse nykyisen tilitoimiston sijasta. Tutkimuksessa vertailtiin kolmea eri vaihtoehtoa, jotka olivat nykyinen tilanne, kirjanpidon tiliöintien tekeminen itse ja tilitoimiston kaikkien taloushallinnon tehtävien tekeminen itse.</p> <p>Työn tutkimusmenetelmät olivat teemahaastattelu, vaihtoehtolaskelma sekä SWOT-analyysi aiemmista metodeista saatujen tietojen pohjalta. Teemahaastattelussa haastateltiin yrityksen toimistotyöntekijää Helena Raanoja, jonka tehtävänä tulisi olemaan tehdä eri vaihtoehtoihin kuuluvat kirjanpidon sekä taloushallinnon tehtävät. Vaihtoehtolaskelmissa tarkasteltiin tilitoimiston käytöstä aiheutuneita kuluja tilikauden 1.5.2014 – 30.4.2015 pohjalta sekä arvioitiin lisääntyneet toimistotyöntekijän palkkakulut.</p> <p>Johtopäätöksissä tultiin siihen tulokseen, että yrityksen kannalta paras ratkaisu olisi alkaa tehdä tiliöinnit itse, jolloin tilitoimiston tehtäväksi yhtä jäisi palkanlasku, tilinpäätöksen tekeminen sekä neuvonnan antaminen haastavissa tilanteissa. Näin Liha REM Oy pystyisi vähentämään tilitoimistokuluja 4 953,18 € ja pystyisi hyödyntämään paremmin jo hankittuja taloushallinnon järjestelmiä.</p>		
Asiasanat		
laskelma, kirjanpito, opinnäytetyö, selvitys		

Author (authors)	Degree	Time
Matti Raanoja	Bachelor of Business Administration	January 2016
Thesis Title		27 pages
Report and Calculation of Cost-savings in Self-made Bookkeeping		
Commissioned by		
Liha REM Oy		
Supervisor		
Maisa Räsänen, Senior Lecturer		
Abstract		
<p>The objective of the thesis was to make report and calculations on how much Liha REM Oy could save money by making their bookkeeping internally instead of using an accounting firm. In the thesis, three different options presented for the company are compared. One was the current arrangement with an accounting firm, the second option was moving the posting process back to the company as an internal task, and the last option was not using an outside accounting firm.</p> <p>Research methods used in the thesis were alternative calculation, theme interview and SWOT analysis based on the prior two methods used. In the theme interview Helena Raanoja, who is an office worker at the company was interviewed. She was a key person for the report as she would be doing the posting and bookkeeping work in the company. Alternative calculations were based on the company's financial records from its fiscal year of 1.5.2014 – 30.4.2015. In addition, the calculations of the increased salary of the office worker was estimated in the calculations.</p> <p>In the findings of the thesis it was discovered that the best option for the company at this time would be transferring posting and bookkeeping back to the company and to only use the outside accounting firm for calculation of salaries, preparing the financial statement and to give advising on financial management. This way Liha REM Oy could save 4 953,18 € and would be able to better utilize already acquired financial management software.</p>		
Keywords		
calculation, bookkeeping, thesis, report		

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	5
2	LIHA REM OY	6
3	KIRJANPITO	6
3.1	Tilikausi ja tilinpäätös.....	6
3.2	Kirjanpitoaineiston säilyttäminen.....	7
3.3	Välitön verotus	7
3.4	Kirjanpitolain uudistus.....	8
3.5	Tilitoimisto osana kirjanpitoa.....	9
4	DIGITAALINEN TALOUSHALLINTO	10
5	ULKOISTAMINEN	11
6	VAIHTOEHTOLASKELMAT JA PÄÄTÖKSENTEKO.....	13
6.1	Intuitiivinen päätöksenteko	13
6.2	Järjestelmällinen päätöksenteko.....	13
6.3	Päätöksenteon vaiheet	14
6.4	Kustannusten huomioiminen päätöksenteossa	15
7	TUTKIMUSMENETELMÄT	15
7.1	Teemahaastattelu	16
7.1.1	Toimiston tehtävät.....	16
7.1.2	Tilitoimiston tekemät työt.....	17
7.1.3	Käytössä olevat ohjelmistot.....	17
7.1.4	Kirjanpidon vaikeus	17
7.2	Vaihtoehtolaskelma	18
7.3	SWOT- analyysi.....	19
8	JOHTOPÄÄTÖKSET	23
9	RELIABILITEETTI JA VALIDITEETTI.....	25
	LÄHTEET.....	26

1 JOHDANTO

Setäni Antti Raanoja on osaomistajana Liha REM Oy pienteurastamossa Kauusalassa, jossa olen myös itse työskennellyt. Opinnäytetyön aihetta pohtiessani mieleeni tuli, jos vaikka heiltä löytyisi jokin aihe opinnäytetyöhön.

Teurastamon kirjanpidon hoitaa tällä hetkellä ulkopuolinen tilitoimisto. Päätin alkaa tutkia, mitä säästöjä voitaisiin saada aikaan, jos Liha REM Oy hoitaisi kirjanpitonsa itse ja mitä ongelmia tai haasteita tästä mahdollisesti syntyisi.

Pidän itse aihetta mielenkiintoisena, koska monet aloittavat yritykset ulkoistavat kirjanpitonsa tilitoimistoille helpottaakseen arkeansa, jotta he voivat keskittyä alussa paremmin yrityksen muihin tärkeisiin toimintoihin. Ulkopuolisten palveluiden käytöstä kuitenkin syntyy aina kuluja. Joten syntyy kysymys: Milloin on aika miettiä kirjanpidon ratkaisuja uudestaan?

Opinnäytetyön tavoitteena on saada aikaan vaihtoehtolaskelma, joka kertoo kirjanpidon tilitoimistolta pois siirtämisestä tulevat säästöt. Tutkimuksessa tarkastellaan ja analysoidaan myös vaihdosta syntyvät ongelmat, kuten tarvittavat ohjelmistot, osaaminen ja kirjanpidon tekemiseen kuluva aika.

Menetelminä opinnäytetyön tekemiseen käytetään kvalitatiivista menetelmää jossa yrityksen toimistotyöntekijää haastatellaan tutkimusta varten. Vaihtoehtolaskelma kirjanpidon siirtämisestä tuotetaan Excel-taulukkoon ja johtopäätösten apuna käytetään SWOT-analyysiä.

Tutkimuksen tulosten avulla Liha REM Oy pystyy pohtimaan, onko kirjanpidon pitäminen tilitoimistolla tässä vaiheessa paras ratkaisu vai kannattaisiko se siirtää yrityksen itsensä tehtäväksi? Opinnäytetyö tehdään siis Liha REM Oy:n näkökulmasta.

Opinnäytetyön tulosten avulla myös muut pienyritykset voivat mahdollisesti miettiä omien kirjanpitoratkaisujensa uudelleen järjestämistä ja siitä mahdollisesti syntyviä hyötyjä.

2 LIHA REM OY

Liha REM Oy on vuonna 1998 toimintansa aloittanut teurastamo. Yrityksen omistaa Antti Raanoja ja Ari Metso. Tällä hetkellä yritys toimii vuonna 2009 liitin Kausalaan rakennetuissa tiloissa, jotka ovat tehneet teurastamosta yhden pienimuotoisten teurastamolaitosten suurimmista.

Teurastamo palvelee asiakkaitaan teurastamalla sikoja, nautoja, lampaita, hevosia sekä riistaa. Myös lihanleikkuu ja nahkojen suolaukset kuuluvat asiakkaiden toiveiden mukaan palveluun.

3 KIRJANPITO

Kirjanpitovelvollisia ovat kaikki liiketoimintaa tai ammattitoimintaa harjoittavat. Yrityksen johto vastaa kirjanpidosta ja sen järjestämisestä kirjanpitolakien ja asetusten mukaisesti. Tämä tarkoittaa yrityksen liiketapahtumia kuvaavien aineistojen kokoamista, numerointia, järjestelyä ja kirjoihin vientiä sekä asianmukaista säilyttämistä. (Holopainen 2014, 152–153.) Kirjanpito on kokonaisuus, joka muodostuu yrityksen tuotoista ja kuluista sekä yrityksen omaisuudesta, omista varoista ja veloista (Kirjanpidon ABC 2015.)

Yritysten täytyy Suomessa pitää kahdenkertaista kirjanpitoa, jossa yhdestä tositteesta tehdään vähintään kaksi vientiä tilikartan eri tileille. Kirjanpidon tileillä on kaksi puolta, joita kutsutaan debet- ja kredit-puoliksi. Debet tarkoittaa veloitusta ja kredit hyvitystä. (Kirjanpidon ABC 2015.)

3.1 Tilikausi ja tilinpäätös

Yritysten olemassaoloaika jaetaan 12 kuukauden pituisiin jaksoihin, joita kutsutaan tilikausiksi (Kirjanpidon ABC 2015). Tilikauden aikana tehtävää kirjanpitoa kutsutaan juoksevaksi kirjanpidoksi. Siihen on merkittävä määräajassa yritystoiminnan menot, tulot ja rahoitustapahtumat. Käteisrahalla tapahtuneet maksut on kirjattava kirjanpitoon viivytyksettä. Muut kirjaukset kuten tiliotteilla nähtävissä olevat maksuliikkeet voidaan tehdä kuukausikohtaisesti viimeistään neljän kuukauden kuluessa kalenterikuukauden päättymisestä. (Holopainen 2014, 153.)

Tilinpäätös pitää laatia tilikaudelta, joka on yleensä 12 kuukauden pituinen. Tilinpäätös muodostuu taseesta, tuloslaskelmasta ja liitetiedoista. Tämä tulee tehdä viimeistään neljän kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä. (Holopainen 2014, 153–154.)

Tilinpäätöksen tulee antaa yrityksen tuloksesta ja taloudellisesta asemasta oikea ja riittävä kuva. Tilinpäätöksessä käytettyjä laatimisperiaatteita tulisi soveltaa tilikaudesta toiseen ja kirjanpidonvientien tulee kuvata yrityksen liiketapahtumien todellista luonnetta. (Jormakka 2012, 32.)

3.2 Kirjanpitoaineiston säilyttäminen

Kirjanpitokirjat ja käyttöaikaa koskevin merkinnöin varustettu tililuettelo on säilytettävä vähintään 10 vuotta tilikauden päättymisestä siten järjestettynä, että tietojenkäsittelyn suorittamistapa voidaan vaikeuksitta todeta (Kirjanpitolaki 30.12.1997/1336). Myös tilikauden tositteet, liiketapahtumia koskeva kirjeenvaihto, koneellisen kirjanpidon täsmäytysselvitykset ja muut kirjanpitoaineistot tulee säilyttää kuusi vuotta sen vuoden lopusta, jonka aikana tilikausi on päättynyt (Kirjanpitolaki 10. § 2. mom.). Kaikki kirjanpitoon kuuluva materiaali voidaan säilyttää koneellisesti lukuun ottamatta tasekirjaa (Kirjanpidon ABC 2015).

Pysyvästi säilytettävälle tietovälineelle tallennettua kirjanpitoaineistoa ei saa muuttaa. Muuttamisen estämiseksi voidaan käyttää esimerkiksi kertatallenteisia CD- DVD- tai Blu-Ray-levyjä. Kirjanpitovelvollisen tulee myös varmistua siitä, että tallennukseen käytettävät tallennusmuodot ja tietovälineet ovat teknisesti kestäviä. Jos tallennusmotojen ja tietovälineiden teknisestä kestävyydestä ei ole varmuutta, pitää kirjanpitovelvollisen vaihtaa ne muuhun tallennusmuotoon tai välineeseen. (Kirjanpitolautakunta 2011.)

3.3 Välitön verotus

Yritysten tulee maksaa veroa voitoistaan. Verotettava summa selviää yrityksen tuloslaskelmasta ja taseesta. Yritykselle verovuosi on tilikausi, jolta sitten laaditaan tilinpäätös ja veroilmoitus. Yritys maksaa vuoden aikana ennakkove-

roja. Veroilmoituksen avulla tehdään yrityksen lopullinen verotus. Sitä verrataan maksettuihin ennakkoveroihin, jonka perusteella erotus joko laitetaan maksuun tai annetaan veronpalautuksina takaisin yritykselle. (Jormakka, Koivusalo, Lappalainen & Niskanen 2012.)

Kirjanpidon tulos ei ole samansuuruinen kuin verotettava tulo. Koska kaikki kulut eivät ole verotuksessa vähennyskelpoisia ja koska jotkut tuotot eivät taas ole veronalaisia, syntyvät erot verotettavan tulon sekä kirjanpidon tuloksen välille. Verotettava tulo lasketaan tilikauden tuloksesta lisäämällä välittömät verot, vähennyskeltottomat menot ja lisäämällä tai vähentämällä jaksotuserot tilikauden voittoon tai tappioon. Lopuksi jos yrityksellä sisältyy tulokseen verovapaita tuloja, on ne vähennettävä verotettavan tulon laskelmassa kuten myös mahdolliset aiempien vuosien tappiot. (Jormakka ym. 2012.)

3.4 Kirjanpitolain uudistus

Tänä vuonna kirjanpitolakia ollaan uudistamassa ja uuden lain on määrä tulla voimaan vuoden 2016 alusta. Uusi laki on nykyaikaisempi, ja se sallii kokonaan paperittoman kirjanpidon sekä pienten yritysten säännöksiä tilinpäätösten osalta koitetaan yksinkertaistaa. (Kirjanpidon ABC 2015.)

Kirjanpitolain lukuiset muutokset perustuvat Euroopan parlamentin ja neuvoston antamaan direktiiviin 2013/34/EU. Tarkoituksena on keventää tilinpäätössääntelyä pienyrityksille aiheutuvaa taakkaa sekä selkeyttää kirjanpitosäädäntöä. Nykyinen kirjanpitolaki päivitetään vastaamaan uuden direktiivin vaatimuksia sekä uusien kirjanpidollisten teknologioiden kehitystä. (Työ- ja elinkeinoministeriö 2014.)

Uusi kirjanpitolaki seuraa pienet ensin -periaatetta, jossa näkökulma on vaihdettu suuryrityksistä pienten ja keskisuurten yritysten tukemiseen. Tähän pyritään vähentämällä hallinnollisia rasitteita. Pien- ja mikroyritysten tilinpäätöksen sisällöstä kertovat säännökset erotetaan omaksi asetukseksi. Pienyritykset määrittävät rajat tarkastellaan uudestaan ja esimerkiksi mikroyrityksen rajat ovat 0,35 milj. euron tase, liikevaihto 0,70 milj., euroa ja työntekijöiden keskimääräinen lukumäärä 10. (Työ- ja elinkeinoministeriö 2014.)

Suomalaiseen kirjanpitoikäntöön kuuluva olennaisuusperiaatetta, johon viitataan usein myös kirjanpitolautakunnan kannanotoissa, tullaan täydentämään lakiin. Periaate tullaan asettamaan täyttämään oikean ja riittävän kuvan antamisvelvoitetta. (Työ- ja elinkeinoministeriö 2014.)

Direktiivin tuomat taloudelliset säästöt Suomessa arvioidaan olevan rajalliset, mutta EU:n arvion mukaan voi uusi direktiivi säästää EU tasolla jopa 1,7 miljardia euroa. Direktiivin tavoitteena on myös kitkeä harmaata taloutta tehostetulla velvoitteella säilyttää kirjanpitoaineisto siten että se on viranomaisten sekä tilintarkastajien saatavilla ilman turhaa viivästystä. (Työ- ja elinkeinoministeriö 2014.)

3.5 Tilitoimisto osana kirjanpitoa

Alkavalle yritykselle on helpointa antaa kirjanpito tilitoimiston hoidettavaksi (Holopainen 2014, 155). Näin yritys pystyy paremmin keskittymään alkutaipaleellaan liiketoiminnan pyörittämiseen.

Tilitoimistojen osaaminen ja hinnoittelu voivat suuresti vaihdella. Tilitoimistojen hinnat voivat perustua muun muassa kiinteään kuukausiveloitukseen, käytettyyn aikaan, tapahtumien määrään tai näiden yhdistelmään. Hintoihin yleensä vaikuttaa eniten palvelun laatu, joka juontuu henkilöstön osaamisesta, asiakasmäärästä ja tarjottavista peruskirjanpidon ulkopulisista palveluista, kuten neuvonnasta. (Taloushallintoliitto 2015.)

Taloushallintoliitto (2015) suosittelee pienille yrityksille kolmea vaihtoehtoa kirjanpidon tekemiseen, jotka ovat kirjanpidon itse tekeminen, lakisääteisen peruskirjanpidon ulkoistaminen tai talousohjauksen ulkoistaminen. Jokaisessa vaihtoehdossa on omat hyvät sekä huonot puolet, jotka yrittäjän tulee ottaa huomioon.

Tekemällä itse oman kirjanpidon ei yrityksen tarvitse maksaa rahaa ulos yrityksestä kirjanpidon hoitamisesta, mutta yrittäjältä kuluu omaa aikaa kirjanpidon tekemiseen. Vaikeuksia tuo myös ajan tasalla pysyminen muuttuvien lakien ja asetusten kanssa. Kirjanpitoon tarvittavat järjestelmät myös tuovat kuluja ja kaikki kirjanpidon virheet ovat yrittäjän vastuulla. (Taloushallintoliitto 2015.)

Ulkoistamalla peruskirjanpidon yrittäjä säästää omaa aikaa, eikä yrittäjän tarvitse murehtia kirjanpidon rutiiniongelmista tai raporttien ajallaan toimittamisesta. Huonoina puolina pelkästään peruskirjanpidon ulkoistamisessa ovat talousohjauksen puute ja tarve raporteihin perehtymiseen, koska yrittäjä ei enää itse käsittele numeroita. (Taloushallintoliitto 2015.)

Talousohjauksen ulkoistamisesta tilitoimistolle hyötyy yritys rahankäytön optimimisesta ja kattavista neuvoista kuten ehdotuksista liiketoiminnan kehittämistä varten. Yrittäjä pysyy myös paremmin ajan tasalla yrityksen taloudellisesta tilanteesta sekä kuulee, jos jokin liiketoiminnan osa ei ole kannattava. (Taloushallintoliitto 2015.)

Accounttorin Outi Lähteenmäki- Lindmanin mukaan nykyajan kirjanpito ja palkanlaskenta ovat ennen kaikkea palvelubisnestä, ja ratkaisevinta ei ole käytettävät järjestelmät vaan ihmisen tuomat henkilökohtaiset neuvot ja ohjeistukset asiakkaalle. (Semkina 2015.)

4 DIGITAALINEN TALOUSHALLINTO

Digitaalisessa taloushallinnossa, jota usein kutsutaan myös nimellä sähköinen taloushallinto, kaikki kirjanpito ja sen osaprosessien tapahtumat koitetaan käsitellä mahdollisimman automaattisesti ja ilman paperia. (Lahti & Salminen 2008.)

Kaikilla yrityksillä koostaan riippumatta on käytössä jonkinlainen taloushallinto- tai kirjanpitojärjestelmä. Pienillä yrityksillä kirjanpitojärjestelmä on käytössä joko tilitoimiston kautta tai yrityksen itse hankkimana tietokoneelle asennettava pakettiohjelman. (Lahti & Salminen 2008, 31–32.)

Suomen ohjelmistomarkkinoilla on kattava tarjonta erilaisia kirjanpito ohjelmistoja, jotka on suunnattu pienille yrityksille. Pienille yrityksille yleensä riittää standardikirjanpito-ohjelma, josta löytyy tavallisimmat perusosiot kuten asiakasrekisteri, myyntilaskutus, ostoreskontra, pääkirjanpito ja perusraportointi. Useimmiten pienet yritykset kuitenkin käyttävät omista pakettiohjelmistoistaan ainoastaan vain myyntilaskutus- ja maksuliikenneosioita ja ulkoistavat kirjanpito palvelut tilitoimistoille. (Lahti & Salminen 2008, 32.)

Digitaalinen taloushallinto on yleistynyt Suomessa kaikkia ennusteita hitaammin vaikka Suomessa olisi ollut edellytykset sen erittäin nopeaan kasvuun. Lainsäädäntö mahdollisti paperittoman kirjanpidon jo vuonna 1997, ja Suomi oli ottanut internetin ja sähköisen maksamisen käyttöön hyvinkin nopeasti. (Lahti & Salminen 2014, 28–29.)

Digitaalinen taloushallinto tarjoaa perinteistä paperista ja manuaalista prosessia nopeamman ja tehokkaamman vaihtoehdon. Arkistointi tilan tarve vähenee kun kirjanpitoaineisto on sähköisessä muodossa ja sähköisyys on myös perinteistä arkistointia ekologisempaa. Tietojen siirtäminen ja tallentaminen sähköisesti on myös nopeaa. (Lahti & Salminen 2014, 32.)

Digitaalisuus mahdollistaa taloushallinnon kuten kirjanpidon tarkastelemisen ajasta ja paikasta riippumatta erinäisillä mobiililaitteilla. Näin yrittäjä voi tarkastella tärkeitä raportteja myös matkoilla. (Lahti & Salminen 2014, 32.)

Erialaisten sähköisten järjestelmien automaatiot ehkäisevät myös virheiden syntyä, kuten inhimillisiä laskuvirheitä. Järjestelmät korvaavat myös osan aikaisemmin manuaalisesti tehdyistä prosesseista jolloin virheitä ei pääse tapahtumaan. (Lahti & Salminen 2014, 33.)

Liha REM Oy:llä on käytössään Passeli + -ohjelmisto. Ohjelmisto on modulaarinen ja siihen voi sisällyttää vain yrityksen tarvitsemat toiminnot. Ohjelman käytössä mukana on myös Passelin tuki, joka auttaa etäyhteydellä ongelma-tilanteissa. (Visma 2015.)

Liha REM Oy pystyisi hyödyntämään digitaalista taloushallintoa tehostamalla Passeli + -ohjelmansa käyttöä siirtymällä tekemään kirjanpidon sillä. Yritys voisi siirtyä myös Passelilla sähköisten laskujen lähettämiseen, jolloin postitus ja arkistointi kuluja saataisiin vähennettyä ja laskutusprosessi tehostuisi.

5 ULKOISTAMINEN

Yritys joka on erikoistunut ulkoistettavaan palveluun, pystyy yleensä tarjoamaan kyseisen palvelun tehokkaammin ja laadukkaammin kuin yritys, jossa se on vain yksi tukitoiminnoista. Esimerkiksi yritys, joka työllistää satoja palkanlaskijoita pystyy investoimaan tehokkaampiin ja monipuolisempiin tietojärjestelmiin kuin pienempi yritys. (Leihkonen & Töyrylä 2013, 21–22.)

Ulkoistamisen syynä ovat yleensä kustannussäästöt, mutta yleisin ei-taloudellinen syy ulkoistamiselle on mahdollisuus keskittyä ydintoimintoihin. Yritys pystyisi tuottamaan palveluja itse halvemmalla, mutta yrityksen rahojen ja ajan nähdään tuottavan paremmin muualla. Muita ulkoistamisen syitä voivat olla taseen keventäminen, laadun parantaminen, yrityksen sisäinen rekrytointikielto, kiinteiden kustannusten vähentäminen, budjetin rajoitteiden kiertäminen ja työvoiman saatavuus. (Leihkonen & Töyrylä 2013, 24–25.)

Ulkoistetun palvelun sopimuksen keskeyttämisestä syntyvät kustannukset ja työmäärät ovat yleensä sen verta suuret, että palvelua jatketaan vaikka siihen oltaisiin tyytymättömiä. Tästä syystä sopimusten terminointi kesken sopimuskauden on hyvin harvinaista. Siksi ulkoistettu palvelu yleensä päätetään sopimuskauden lopussa. (Leihkonen & Töyrylä 2013, 172.) Liha REM Oy:llä ei ole ennalta määrättyä sopimusaikaa tilitoimistonsa kanssa joten sopimus voidaan purkaa koska tahansa.

Palvelun päättymiseen tulisi yrityksen varautua ottamalla selville syyt, joiden perusteella sopimus voidaan irtisanoa, irtisanomisaika, palveluntarjoajan avunantovelvollisuus palvelua siirtäessä ja palveluun kuuluvan materiaalin siirtäminen. Sopimuskauden loppuessa voi yritys etsiä uuden palveluntarjoajan, siirtää toiminnot sisäisesti tuotettavaksi tai jatkaa ulkoistamista vanhalla palveluntarjoajalla. (Leihkonen & Töyrylä 2013, 173–174.)

Outi Kokkosen (2010) Taloussanomissa julkaistussa artikkelissa johdon neuvonantaja Marjukka Markkanen keskustelelee siitä, kuinka ulkoistaminen ei aina tuo säästöjä. Markkasen mukaa ulkoistuksiin liittyvät hankaluudet yleensä liittyvät sopimukseen. Sopimuksissa ei ole välttämättä keskusteltu tarpeeksi tarkasti palvelun sisällöstä ja laadusta. Sopimusten pitkät kestot tarkoittavat myös sitä, että niiden täytyy mukautua tulevaisuuden muutoksiin.

Markkasen (2010) mukaan palkanlaskenta, kirjanpito sekä esimerkiksi työasematukipalvelut ovat vakiintuneet parhaiten tuotteistettuina palveluina. Ulkoistamisessa edut syntyvät yleensä palveluntuottajan koosta, tuotantovälineistä tai muista vastaavista seikoista. Monissa tutkimuksissa on saatu selville, ettei ulkoistaminen ole hyödyttänyt. Jos palvelut on tuotettu samalla tavalla kuin ennen, on vaikea odottaa säästöjä.

6 VAIHTOEHTOLASKELMAT JA PÄÄTÖKSENTEKO

Yritystoiminta vaatii jatkuvasti päätöksentekoa. Yrittäjän täytyy päättää, millaisia tuotantovälineitä tarvitaan, paljonko henkilöstöä yritys vaatii tai esimerkiksi miten tuotteet tullaan toimittamaan asiakkaille. Päätöksenteossa tavoitteena on valita edullisin vaihtoehto. Operatiivisen laskentatoimen tehtävä on auttaa yritystä tekemään edullisia päätöksiä keräämällä tarpeellista tietoa ja laatimalla niistä laskelmia. (Jyrkkiö & Riistamaa 2008, 188.)

Laskentatoimessa käytettävät mittayksiköt voivat olla fyysisiä yksiköitä, joilla voidaan mitata suoritteiden määriä. Taloudellisuuden ja kannattavuuden ilmaisuun tarvitaan kuitenkin euromääräisiä lukuja. Laskelmissa, joita käytetään päätöksenteon apuna, osoitetaan yleensä tuottojen, kustannusten ja pääomien suuruudet eri vaihtoehtojen välillä. Mitattavia tekijöitä ovat ne tekijät, joiden aiheuttamat tuotot, kustannukset tai sitomat pääomat voidaan määrittää. (Jyrkkiö & Riistamaa 2008, 189.)

Harkinnan varaisiksi tekijöiksi määritetään muut tekijät, joita ei edellä mainituilla yksiköillä voida mitata. Ne voivat kuitenkin olla päätöksen teon kannalta hyvin merkittäviä ja saattavat painaa päätöksen teossa jopa enemmän kuin laskelmista saadut tulokset. (Jyrkkiö & Riistamaa 2008, 189.)

6.1 Intuitiivinen päätöksenteko

Päätöksenteko on intuitiivista silloin, kun päätös tehdään yksinomaan harkintaan, mielipiteisiin tai käsityksiin perustuen. Päätöksen tekijä ei tällöin pyri järjestelmällisesti määrittelemään ongelmaansa vaan punnitsee eri ratkaisumahdollisuuksia vaistonvaraisesti. Joskus saattaa olla jopa vaikeaa osoittaa laskelmilla päätetyn vaihtoehdon paremmuus muihin nähden. (Jyrkkiö & Riistamaa 2008, 188.)

6.2 Järjestelmällinen päätöksenteko

Toisin kuin intuitiivisessa päätöksenteossa, järjestelmällisessä päätöksen teossa käytetään laskelmia perusteena eri vaihtoehtojen vertailuun. Niitä varten

täytyy kerätä järjestelmällisesti tietoja. Laskelmien tavoitteena on supistaa aluetta jossa päätöksenteko perustuu pelkästään intuitioon. (Jyrkkiö & Riistamaa 2008, 189.)

6.3 Päätöksenteon vaiheet

Vaihtoehtolaskelmien tarkoituksena on esittää toimintavaihtoehtojen tuotot ja kustannukset sekä joissain tapauksissa myös pääoma. Näiden perusteella pystytään päättämään jotakin vaihtoehtojen kannattavuudesta ja taloudellisuudesta ja vaihtoehdot pystytään asettamaan edullisuus järjestykseen. Laskelmien avulla harkinnanvaraisia tekijöitä saadaan vähennettyä päätöksen teosta ja huomio voidaan keskittää eniten harkintaa vaativiin tekijöihin. (Jyrkkiö & Riistamaa 2008, 189–190.)

Päätöksentekoprosessi pystytään jakamaan viiteen eri vaiheeseen:

1. *Ongelman määrittely.*
2. *Toimintavaihtoehtojen etsiminen ja kehittäminen.*
3. *Toimintavaihtoehtojen edullisuuden määrittäminen odotettavissa olevien tuottojen ja kustannusten perusteella.*
4. *Harkinnanvaraisten tekijöiden huomioon ottaminen ja toimintavaihtoehtojen edullisuusjärjestyksen lopullinen määrittäminen.*
5. *Päätöksen teko.*

(Jyrkkiö & Riistamaa 2008, 190).

Hyvä päätöksen teko perustuu Ikäheimon, Lounasmeren ja Waldenin (2009, 190) mukaan perusteltuihin valintoihin. Päätöstä ei pitäisi tehdä heti sen mukaan mikä tuntuu parhaalta vaihtoehdolta vaan päätöksentekijän tulisi tehdä systemaattinen analyysi vaihtoehdoista. Vaihtoehtoja pitäisi myös verrata niiden keskeisten ominaisuuksien perusteella.

Ikäheimon ym. (2009, 191) mukaan hyvää päätöksentekoprosessia voidaan kuvata I-D-C mallilla joka juontuu sanoista idea, choice ja design. Malissa ensin haetaan idea jonka perusteella etsitään tietoa vaihtoehtoisista toimintavoista. Lopuksi tehdään valinta eri vaihtoehtojen osalta.

Päätöksenteko on usein pelkistettyä I-D-C mallia monimutkaisempi prosessi. Päätöksentekemiseen vaikuttaa monet tekijät jotka voivat osaltaan muuttaa päätöksentekoprosessia. Päätöksentekijöillä voi olla vaikeuksia kerätä ja analysoida päätöksentekoon tarvittavaa informaatiota. Päätöksentekijät saattavat

myös tyytyä hyväksyttävään ratkaisuun, eikä parasta ratkaisua edes haeta. (Ikäheimo ym. 2009, 191.)

Usein yrityksissä on useita eri henkilöitä mukana päätöksentekoprosessissa, joten päätöksenteko on myös osaltaan ryhmädynamiikkaa. Tämä tuo omat haasteensa, kun päätöksentekijöihin koitetaan vaikuttaa ja tapaamissa päätöksentekijöillä voi olla erilaiset roolit. Päätöksentekoprosessissa usein tulevat esiin valtapolitiikka sekä päätöksentekijöiden omat intressit. (Ikäheimo ym. 2009, 190.)

6.4 Kustannusten huomioiminen päätöksenteossa

Laskelmat jotka tehdään päätöksenteon tueksi poikkeavat tavanomaisesta kustannuslaskennasta. Kustannuksista otetaan laskelmissa huomioon vain tarvittavat kustannukset. Yrityksellä olevat vapaat resurssit, joille ei muuten olisi käyttö, ei katsota olevan kustannuksia lyhyellä tähtäimellä. Toisaalta vaihtoehtokustannukset, jotka tulisivat siitä, että resurssit voitaisiin käyttää toiseen tarkoitukseen tai niistä voitaisiin kokonaan luopua, tulee huomioida. (Ikäheimo, Lounasmeri & Walden 2009.)

Kustannuksella tarkoitetaan jonkin resurssin käytöstä aiheutuvaa hintaa. Resursseja voivat siis olla työvoima, koneet, laitteet, kiinteistöt tai ostopalvelut. Resurssien käyttämisellä on aina jokin tarkoitus esimerkiksi palvelun tai tuotteen tuottaminen. Resurssin hintana voidaan pitää sitä, mikä siitä on maksettu tai sitä mitä sillä resurssilla olisi voitu tehdä. (Ikäheimo ym. 2009.)

7 TUTKIMUSMENETELMÄT

Opinnäytetyössäni käytettäviä menetelmiäni ovat teemahaastattelu, jonka pohjalta kerätään tärkeää tietoa yrityksen toimistotyöntekijältä. Haastattelulla saadaan tietoa yrityksen nykytilanteesta sekä toimistotyöntekijän omia ajatuksia. Haastattelun tiedot auttavat tekemään vaihtoehtolaskelman sekä lopulliset johtopäätökset. Vaihtoehtolaskelmalla saadaan tarkasteltua konkreettisesti kuinka paljon rahaa yritys mahdollisesti säästäisi siirtämällä kirjanpidon teon takaisin yritykselle. Lopuksi SWOT-analyysiä käyttämällä saadaan helposti esitettyä eri vaihtoehtojen tuomia hyviä sekä huonoja puolia.

7.1 Teemahaastattelu

Haastattelin Liha REM Oy:n toimistotyöntekijää Helena Raanojaa tutkimustani varten, koska hän hoitaa yrityksen paperipuolen. Toimistotyöntekijä on myös tutkimuksen kannalta merkittävässä asemassa, koska jos yritys siirtyisi tekemään kirjanpidon itse, olisi se hänen vastuulla. Siksi oli tärkeää saada selville hänen mielipiteet asiasta ja ne suurelta osalta vaikuttavat johtopäätöksiin.

Valitsin tutkimusmetodikseni teemahaastattelun koska teemahaastattelu on tarpeeksi syvällinen, mutta myös puolistrukturoitu haastattelumuoto, sillä se seuraa tiettyjä teemoja (Hirsijärvi & Hurme 2006, 47–48.) Näin pystyin rajaamaan haastattelun aiheet selkeästi tutkimuksen kannalta tärkeiden teemojen ympärille. Haastattelusta syntyneitä aineistoja analysoin aineistolähtöisesti. Aineistosta etsitään olennainen osa esiin ja aineistosta pyritään muodostamaan kokonaisuuksia (Tuomi & Sarajärvi 2009, 101—102.)

Haastattelussa käytiin läpi yleisesti Liha REM Oy:n historiaa, kirjanpidon kokonaisuutta ja tilitoimiston merkitystä siinä, sekä yritykseltä löytyviä ohjelmistoja joilla voitaisiin kirjanpito hoitaa.

Alla olevissa alakappaleissa avataan Liha REM Oy:n toimistotyöntekijän Helena Raanojan haastattelusta löytyneitä kokonaisuuksia, joista löytyneet olennaiset asiat on tiivistetty.

7.1.1 Toimiston tehtävät

Tällä hetkellä yrityksen toimiston tehtäviin kuuluu töiden laskuttaminen sekä yrityksen maksuliikenteen hoitaminen ja palkkojen maksaminen. Yrityksellä ei ole käteisliikennettä tai kassaa käytössä. Toimisto hoitaa myös yrityksen omavalvontaa koskevat tehtävät. Toimisto myös kokoaa tositteet tiliraportteiksi jotka lähetetään tilitoimistolle.

7.1.2 Tilitoimiston tekemät työt

Tilitoimisto ottaa joka kuukausi tiliraportit vastaan, jotka toimistotyöntekijä on valmistellut. Tilitoimisto sen jälkeen tiliöi ne ja hoitaa verokirjanpidon. Tämän lisäksi tilitoimisto laskee työntekijöiden palkat ja pitää huolta työehtosopimusten muutoksista esimerkiksi palkankorotuksista. Tilitoimisto hoitaa myös kirjanpitoon liittyvän pää- ja päiväkirjanpidon. Tilikauden jälkeen tilitoimisto tekee yritykselle tilinpäätökset. Tilitoimisto myös neuvoo yritystä eri tilanteissa ja toimittaa tarvittavia dokumentteja kuten palkkatodistuksen tai vakuutusyhtiölle tarvittavan sairauspäiväraahakemuksen.

Raportit esimerkiksi palkanlasku ovat kerta maksuja, joiden hinnat määräytyvät sen mukaan kuinka paljon niihin käytetään aikaa. Myös peruskirjanpidon hinta muodostuu tositteiden ja vientien määrästä ja niiden tekemiseen kuluva ajasta. Yrityksellä ei ole ennalta määrättyä sopimusaikaa tilitoimiston kanssa.

7.1.3 Käytössä olevat ohjelmistot

Yrityksellä on käytössä Passeli + -ohjelmisto. Sillä yritys pystyisi hoitamaan kirjanpidon, sekä siirtyä sähköiseen laskutukseen. Ohjelmistossa on myös käytössä pankkikanava ja ostoreskontra. Yritys maksaa vuosittain ohjelmistosta 672 € suuruisen päivitys maksun.

Käyttääkseen Passeli + -ohjelmaa tiliöitiin, tarvitsisi toimistotyöntekijä omasta mielestään vielä opettelua ohjelman käyttöön. Ohjelman tukipalvelu ei myöskään vastaa toimistotyöntekijän toiveita.

7.1.4 Kirjanpidon vaikeus

Toimistotyöntekijän mielestä kirjanpidon itse tekemiseen ryhtyminen tuntuu tuskalta ajan puutteen takia, mutta se olisi kuitenkin hyvä oppia tekemään itse. Yrityksen myynnin kannalta olisi myös mukava, jos kirjanpito olisi hoidettu yrityksen sisällä, ja seuraava omistaja saisi kirjanpidon valmiina heti ilman että se olisi tilitoimiston takana. Toimistotyöntekijä on varma että jos hän saisi

opastusta Passelin käyttöön ja tilikarttoihin, sujuisi kirjanpidon tekeminen lop-
puen lopuksi ongelmitta.

7.2 Vaihtoehtolaskelma

Vaihtoehtolaskelman tarkoituksena tutkimuksessani on saada selville, kuinka paljon eri kirjanpitolvaihtoehdot vaikuttavat yrityksen taloushallintokuluihin. Perustan laskelmani tilikauden 1.5.2014 – 30.4.2015 pohjalle. Kyseisen tilikauden aikana tilitoimisto käsitteli 2 134 tositetta. Näistä aiheutuneista kirjanpito kuluista maksettiin 4 953,18 € ja muista yksittäisistä raporteista sekä palkanlaskennasta 551,82 €. Lisääntyneet toimistotyöntekijän palkkakulut on laskettu toimistotyöntekijän itsensä antamien arvioiden mukaan. Laskelmissa saadut säästöt muodostuvat siis tilitoimistokulujen vähentymisestä ja toimistotyöntekijän palkkakulujen lisääntymisestä verrattuna tilitoimiston kokonaiskuluihin tilikauden ajalta jotka olivat 5 505 €.

Vaihtoehtolaskelmissa verrataan kolmea eri vaihtoehtoa: A–vaihtoehto joka on nykyinen taloushallinnon järjestely, B–vaihtoehto jossa tiliöinti ja viennit siirtyvät Liha REM Oy:n tehtäväksi, mutta palkanlaskenta, tilinpäätös ja muut vaativammat kirjanpito tehtävät suorittaa tilitoimisto ja C–vaihtoehto jossa Liha REM Oy vastaisi kaikesta itse.

Taulukko 1. Kolmen eri vaihtoehdon vaihtoehtolaskelma tilikauden 1.5.2014 – 30.4.2015 pohjalta, sekä arvio lisääntyvistä palkkakuluista tilikauden ajalta.

Vaihtoehtolaskelma

A - vaihtoehto

Tilitoimistokulut:	5 505 €
Säästöä:	0 €

B - vaihtoehto

Tilitoimistokulut:	551,82 €
Lisääntyneet toimistotyöntekijä kulut:	384€
Säästöä:	4569,18 €

C - vaihtoehto

Tilitoimistokulut:	0 €
Lisääntyneet toimistotyöntekijä kulut:	480€
Säästöä:	5025€

Taulukosta 1 nähdään kolmen eri vaihtoehdon aiheuttamat kulut, jotka tulevat tilitoimiston käytöstä. A–vaihtoehto, jossa tilitoimisto tekee kirjanpidon viennit sekä hoitaa koko verokirjanpidon palkanlaskun, tilinpäätöksen ja muun raportoinnin lisäksi maksoi tilikaudella 1.5.2014 – 30.4.2015 yhteensä 5 505 €.

B–vaihtoehdossa jossa Liha REM Oy itse hoitaisi tiliöinnin ja kirjanpidon, mutta tilitoimisto hoitaisi yhä palkanlaskun ja tilinpäätöksen teon, vähentyisivät tilitoimistokulut 4 953,18 €. Ylimääräisestä työstä menisi toimistotyöntekijän palkkoihin kuussa 32 € lisää jolloin. Koko tilikauden aikana B–vaihtoehdosta syntyisi säästöä A–vaihtoehtoon nähden 4 569,18 €.

C–vaihtoehdossa missä Liha REM Oy hoitaisi kaikki kirjanpidon ja taloushallinnon tehtävät itse ei tilitoimiston palveluja enää tarvittaisi, joten tilitoimistokulut olisivat 0 €. Lisääntyneet toimistotyöntekijän kulut tässä vaihtoehdossa olisivat kuussa arviolta 40 €. Koko tilikauden aikana C–vaihtoehdosta syntyisi säästöä A–vaihtoehtoon nähden 5 025 €.

Vaihtoehtolaskelmasta voidaan nostaa esille mielenkiintoisia lukuja tilitoimiston kuluista. Kirjanpidon tiliöinnin ja vientien osuus minkä tilitoimisto tekee, on tilitoimistokuluista jopa 89.98 %. Tällöin palkanlaskennan, raportoinnin ja neuvonnan osuudeksi jää kuluista vain 10,02 %.

7.3 SWOT- analyysi

SWOT-analyysillä on mahdollista saada selkeä kokonaiskuva yrityksen tilanteesta strategisten valintojen tueksi. Luonteeltaan SWOT-analyysi on yhteen vetävä (Vuorinen 2013.) Näiden ominaisuuksien takia valitsen sen yhdeksi metodikseni tutkimukseen. Tavoitteena on esittää jokaisen vaihtoehdon vahvuudet, heikkoudet, mahdollisuudet sekä uhat vaihtoehtolaskelmasta sekä teemahaastattelusta saatujen tietojen pohjalta.

Tarkasteltavat vaihtoehdot ovat aiemmin vaihtoehtolaskelmassa esitetyt kolme vaihtoehtoa:

A: Yritys säilyttää nykyisen tilanteen.

B: Yritys siirtää tilitoimistolta tiliöinnin ja kirjanpidon vientien teon takaisin sisäiseksi tehtäväksi, mutta palkanlaskeminen sekä muut vaativammat tehtävät pysyvät tilitoimistolla.

C: Yritys luopuu kokonaan tilitoimistosta ja hoitaa kaikki sen aiemmin tekemät työt.

Vaihtoehto A:

Kuva 1. SWOT -analyysi vaihtoehto A

Kuva 1 esittää yrityksen tällä hetkellä käyttämän kirjanpitomallin säilyttämisen vahvuudet, heikkoudet, mahdollisuudet sekä uhat. Vahvuuksia ovat erityisesti vaihtoehdon helppous, ja se ettei yritykseltä kulu aikaa kirjanpidon tekemiseen. Myös tilitoimistolta saatava neuvonta erilaisissa tilanteissa lukeutuu tämän vaihtoehdon vahvuudeksi.

Heikkoutena on se, että tämä vaihtoehto on yritykselle kolmesta kaikkein kallein. Yrityksen halutessa tarkastella kirjanpitomateriaalia pitää se hankkia tilitoimistolta, kun taas muissa vaihtoehdoissa kirjanpitoaineisto olisi heti yrityksen saatavilla.

Eri tilitoimistojen vertailua ja kilpailuttamista voidaan pitää tämän vaihtoehdon mahdollisuutena. Kilpailuttamalla eri tilitoimistoja voidaan vaikuttaa paitsi hintaan myös saatavan palvelun laatuun. Uhkana on se, ettei voida taata, etteikö

nykyisen palvelun taso voisi syystä tai toisesta mennä huonommaksi tulevaisuudessa.

Vaihtoehto B:

Kuva 2. SWOT -analyysi vaihtoehto B

Kuvan 2 esittämässä vaihtoehdossa yritys siirtäisi tilitoimistolta kirjanpidon tiliöintien ja vientien tekemisen takaisin yrityksen sisälle. Tällöin tilitoimistoa käytettäisiin ainoastaan palkanlaskemiseen, tilinpäätöksen tekoon sekä antamaan neuvoa tarvittavissa tilanteissa.

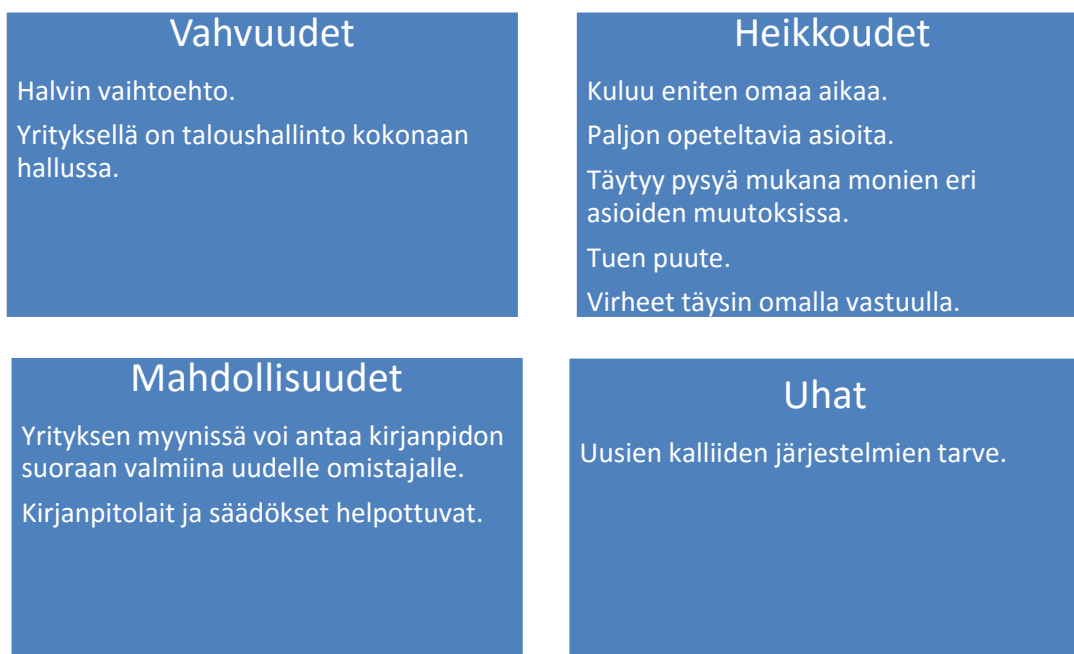
Vaihtoehdon vahvuuksia ovat ne, että yritys pysyy kokoajan tietoisena omasta kirjanpidostaan tekemällä sen itse. Yritys pystyy leikkaamaan huomattavasti tilitoimistokuluja, jolloin syntyy säästöjä. Tilitoimistolta voidaan yhä pyytää neuvoa sekä yritys pystyy paremmin hyödyntämään jo käytössä olevat ohjelmistot, joiden hankintaan ja päivittämiseen on käytetty varoja.

B- vaihtoehdon synnyttämiin heikkouksiin lukeutuvat kirjanpidon vienteihin sekä tiliöinteihin kuluva aika. Aikaa kuluu myös kirjanpitosäädöksiä muutosten kanssa ajan tasalla pysymiseen sekä Passeli + -ohjelman kirjanpito osan käyttämisen opetteluun. Yritys myös vastaa kirjanpidossa mahdollisesti syntyneistä virheistä itse.

Tämän vaihtoehdon käyttöönotto tuo myös useita eri mahdollisuuksia yritykselle. Toimistotyöntekijä pystyy muun muassa lisäämään taloushallinnon tietoaan entisestään, jolloin on myös mahdollista lopulta siirtyä vaihtoehto C:n kuvaamaan tilanteeseen, jossa tilitoimiston palveluja ei käytetä laisinkaan. Vuoden 2016 alussa käyttöön tuleva uusi kirjanpitolaki voi myös helpottaa tilinpäätöksen laatimista.

Tämän vaihtoehdon uhkina voidaan pitää sitä, ettei tiliöintien ja kirjanpidon sekä siihen tarvittavien taitojen opettelemiseen, kuten ohjelmistojen käyttöön, ole riittävästi aikaa muiden töiden keskellä.

Vaihtoehto C:

Kuva 3. SWOT -analyysi vaihtoehto C

Kuvassa 3 esitellään vaihtoehto C, jossa yritys lopettaisi kokonaan tilitoimiston palvelujen käyttämisen ja alkaisi hoitamaan nämä työt sisäisesti. Vahvuutena on se, että tämä vaihtoehto leikkaisi tilitoimistokulut kokonaan pois. Yrityksellä olisi myös oma taloushallinto hallussa ja aina kaikki siihen liittyvä tieto käsillä.

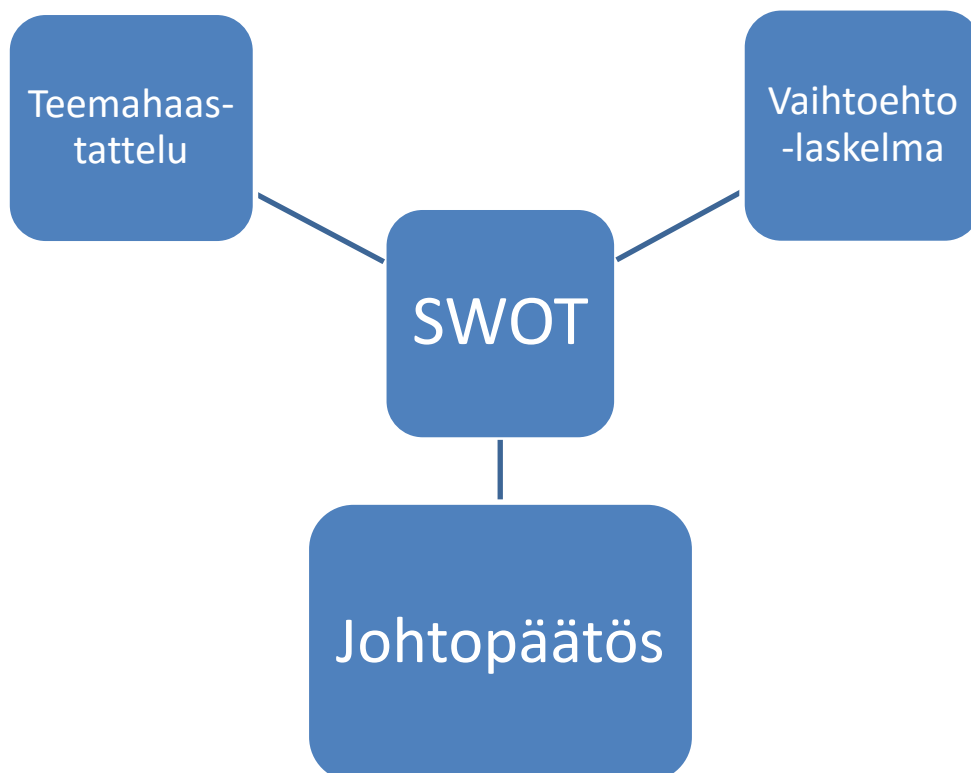
Heikkouksia alkaa kuitenkin vaihtoehdossa C olla aikaisemmin esiteltyjä vaihtoehtoja enemmän. Tämä vaihtoehto muun muassa vie kaikkien eniten aikaa yritykseltä, ja toimistotyöntekijän tulisi opetella hyvin paljon uusia asioita pystyäkseen hoitamaan tarvittavat taloushallinnon tehtävät. Tähän saattaisi kuulua

myös erilaisilla kursseilla käynti, jotta toimistotyöntekijä pysyisi lakien ja säädöksien kanssa ajan tasalla, josta taas syntyisi uusia kuluja. Tilitoimisto ei myöskään toimisi enää yrityksen tukena ja kaikki virheet olisivat täysin yrityksen omalla vastuulla.

Mahdollisuutena voidaan nähdä, jos yritys aiottaisiin myydä, olisivat kaikki tarvittavat taloushallinnon dokumentit yrityksellä myyntiä varten jo valmiina. Tulevat kirjanpitolain muutokset voisivat myös tehdä tämän vaihtoehdon toteuttamisesta hieman helpompaa. Vaihtoehdon uhkana on uusien ja mahdollisesti kalliiden ohjelmistojen ja järjestelmien tarve.

8 JOHTOPÄÄTÖKSET

Tutkimuksessa on käsitelty toimistotyöntekijän omat ajatukset, vaihtoehtolaskelmat sekä SWOT-analyysi kolmesta eri kirjanpidon toteutuksen vaihtoehdosta. Jokainen vaihtoehto tarjoaa omat hyvät puolensa, mutta tavoitteena on saada selville, mikä vaihtoehto sopii parhaiten Liha REM Oy:lle tällä hetkellä. Huomioitavia asioita ovat edullisuus, toteuttamisen helppous ja tulevaisuuden huomioiminen. Kuvassa 4 havainnoidaan kuinka johtopäätökset on muodostettu käytettyjen tutkimusmetodien pohjalta.

Kuva 4. Johtopäätösten muodostaminen

Ensimmäinen tarkasteltava vaihtoehto oli nykyinen tilanne, jossa tilitoimisto huolehtii kirjanpidosta kokonaisuudessaan. Yrityksen aloittaessa tämä ratkaisu oli paras vaihtoehto, koska yritys pystyi näin keskittymään täysin ydinosaamiseensa. Yritys on saanut myös useissa eri tilanteissa hyvää apua tilitoimistolta.

Tilitoimiston tehdessä kaikki kirjanpidon tehtävät muodostuu ongelmaksi kuitenkin kustannusten suuruus. Yrityksen kannalta olisi myös hyvä ottaa kaikki irti jo käytössä olevasta Passeli + -ohjelmasta, josta se maksaa vuosittain päivitysmaksun alkuperäisten käyttöönotto kustannusten lisäksi. Ohjelmalla voisi suorittaa kirjanpidon viennit ja monta muuta kirjanpidon tehtävää.

Toisessa vaihtoehdossa yritys hoitaisikin tiliöinnin sekä viennit itse Passeli + -ohjelmaa hyödyntäen ja antaisi tilitoimiston hoitaa vaativimmat tehtävät, kuten palkanlaskun, tilinpäätöksen ja tarvittavan neuvonannon. Tämä vähentäisi tilitoimiston työmäärää todella paljon ja yritys saisi leikattua tilitoimistokustannuksia melkein 90 %.

Tämän vaihtoehdon käyttöönotto kuitenkin vaatisi toimistotyöntekijältä perehtymistä paremmin sekä Passeliin että kirjanpidon tekemiseen, mutta ei olisi kuitenkaan loppuen lopuksi kovin haastavaa. Tiliöinnin ja vientien tekoon olisi kuitenkin varattava aikaa ja toimistotyöntekijän palkkakustannukset näin ollen nousisivat vuodessa arviolta 384 €. Kulut olisivat kuitenkin huomattavasti pienemmät kuin nykyisin ja yritys säästäisi vuodessa 4569,18 €.

Kolmannessa vaihtoehdossa yritys lopettaisi kokonaan tilitoimiston hyödyntämisen ja näin ollen tilitoimistokulut saataisiin kokonaan leikattua pois. Käytännössä tämä vaatisi kuitenkin huomattavaa perehtymistä toimistotyöntekijältä taloushallintoon ja vaatisi paljon aikaa. Juuri ajan ja osaamisen puutteen takia tätä vaihtoehtoa ei voisi suositella yritykselle tässä vaiheessa. Vaihtoehdon tuomat palkkakulujen lisäykset olisivat vuoden aikana 480 €, jolloin säästöä loppuen lopuksi syntyisi 5 025 €. Summa ei ole loppuen lopuksi paljon suurempi kuin pelkän tiliöinnin siirtämisestä saadut säästöt. Yritys saattaisi myöskin joutua hankkimaan mahdollisesti uudentyypisiä ohjelmistoja joista saataisi aiheutua kertakuluja vaihtoehdon käyttöön otossa.

Mielestäni yrityksen kannalta parasvaihtoehto tässä vaiheessa ja tulevaisuutta ajatellen olisi alkaa tehdä viennit ja tiliöinti itse ja antaa tilitoimiston hoitaa vaativimmat tehtävät. Näin pystyttäisiin hyödyntämään Passeli + -ohjelmaa paremmin ja saataisiin vähennettyä huomattavasti kirjanpitokuluja, jotka tällä hetkellä syntyvät tilitoimiston käytöstä. Tulevaisuudessa on yritykselle mahdollista siirtää myös palkanlasku, tilinpäätös ja muut vaativimmat tehtävät myös yrityksen sisälle, jos tähän on halukkuutta ja aikaa.

Suurin syy siihen että tämä vaihtoehto on nykyistä tilannetta parempi, on vaihtoehdosta syntyvät säästöt, jotka lopulta syntyvät melko vähäisellä panostuksella. Työmäärä ja vaivan näkö ei olisi siis yhtä suurta kuin vaihtoehdossa jossa yritys lopettaisi kokonaan tilitoimistossa asioinnin. Neuvonnan saaminen tilitoimistolta on yrityksen kannalta kuitenkin melko arvokasta, eikä sille ole helppo määrittää euromääräistä arvoa.

9 RELIABILITEETTI JA VALIDITEETTI

Tutkimuksen vaihtoehtolaskelman tilitoimistonkulojen vähentymisestä saatujen tulosten reliabiliteetti on hyvä, koska laskelmat on tehty tilikauden 1.5.2014 – 30.4.2015 pohjalta. Toimistotyöntekijän palkkakulujen lisääntyminen on kuitenkin vain toimistotyöntekijän oma arvio lisääntyneestä työmäärästä, joten todellisuudessa summa voi olla erisuuruinen.

Teemahaastattelun analysoinnista saaduista johtopäätöksistä ei pitäisi hyvinkään erilaisia johtopäätöksiä saada, koska vastaukset olivat hyvin yksinkertaiset ymmärtää. Uudestaan haastatteleamalla toimistotyöntekijää saataisiin hyvin samanlaiset vastaukset sekä johtopäätökset.

Tutkimus on vastannut alussa esitettyihin kysymyksiin, kuinka paljon yritys säästäisi rahaa siirtämällä kirjanpidon tilitoimistolta yrityksen sisäiseksi tehtäväksi ja minkälainen kirjanpidon järjestely tässä vaiheessa on yrityksen kannalta parasvaihtoehto? Näitä johtopäätöksiä tukemaan on saatu tehtyä vaihtoehtolaskelma, SWOT-analyysi sekä toimistotyöntekijän omien ajatusten huomioon ottaminen. Tutkimuksen kannalta olisi ollut hyvä saada tiettyjä tietoja tilitoimistolta, joita tilitoimisto ei kuitenkaan luovuttanut, kuten yrityksen kirjanpitoon käyttämä aika.

LÄHTEET

- Hirsijärvi, S. & Hurme, H. 2006. Tutkimushaastattelu. Teemahaastattelun teoria ja käytäntö. Helsinki: Yliopistopaino.
- Holopainen, T. 2014. Yrityksen perustamisopas. Käytännön perustamistoimet. Porvoo: Bookwell Oy.
- Ikäheimo, S., Lounasmeri, S. & Walden, R. 2009. Yrityksen laskentatoimi. Juva: Bookwell Oy.
- Jormakka, R., Koivusalo, K., Lappalainen, J. & Niskanen, M. 2012. Laskentatoimi. Helsinki: Edita.
- Jyrkkiö, E. & Riistamaa, V. 2008. Laskentatoimi päätöksenteon apuna. Helsinki: WSOY.
- Kirjanpidon ABC. 2015. Taloushallintoliitto. Saatavissa: <https://taloushallintoliitto.fi/kirjanpidon-abc> [viitattu 16.10.2015].
- Kirjanpitolaki 30.12.1997/1336.
- Kirjanpitolautakunnan yleisohje kirjanpidon menetelmistä ja aineistoista 1.2.2011. Saatavissa: [http://ktm.elinar.fi/ktm/fin/kirjanpi.nsf/0/6E7DF338F7AC91C4C22578550029471E/\\$FILE/KILA%20menetelm%C3%A4ohje%2001%2002%2011\).pdf](http://ktm.elinar.fi/ktm/fin/kirjanpi.nsf/0/6E7DF338F7AC91C4C22578550029471E/$FILE/KILA%20menetelm%C3%A4ohje%2001%2002%2011).pdf) [viitattu: 16.10.2015].
- Kokko, O. 2010. Ulkoistaminen ei tuo aina säästöjä. Taloussanomien 1.2.2010. Saatavissa: <http://www.taloussanomien.fi/yritykset/2010/02/01/ulkoistaminen-ei-tuo-aina-saastoja/20101518/12> [viitattu: 30.11.2015]
- Lahti, S. & Salminen, T. 2008. Kohti digitaalista taloushallintoa – sähköiset talouden prosessit käytännössä. Juva: WS Bookwell Oy.
- Lahti, S. & Salminen, T. 2014. Digitaalinen Taloushallinto. Helsinki: Talentum Media.
- Leihkonen, R. & Töyrylä, I. 2013. Ulkoistamisen käsikirja. Helsinki: Talentum.

Passeli, pienyritysten laskutus- ja taloushallinnon tarpeisiin. 2015. Visma. Saatavissa: <http://www.visma.fi/ohjelmistoratkaisut/ohjelmistot/passeli-ohjelmat/esittely/> [viitattu: 25.11.2015]

Pienyrityshelpotukset ja vuoden 2013 tilinpäätösdirektiivi – Kirjanpitolainsäädännön muutokset -työryhmän mietintö. 2014. Työ- ja elinkeinoministeriö. Saatavissa: http://www.tem.fi/files/41224/TEM-jul_48_2014_web_22102014.pdf [viitattu: 27.11.2015].

Semkina, S. 2015. Laadun luo ihminen. Kauppalehti. 29.4.2015. Saatavissa: <http://www.kauppalehti.fi/uutiset/laadun-luo-ihminen/TxvCgrd8> [viitattu: 17.10.2015].

Tilitoimiston hinnoittelu. 2015. Taloushallintoliitto. Saatavissa: <https://taloushallintoliitto.fi/tilitoimistoasiointi/mita-palvelut-maksavat-ja-asiointi-vaatii-minulta> [viitattu 15.10.2015].

Toimistotyöntekijä. Helena Raanoja. Haastattelu. 29.10.2015. litti.

Tuomi, J. & Sarajärvi, A. 2009. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Helsinki: Tammi.

Vuorinen, T. 2013. Strategiakirja: 20 työkalua. Helsinki: Talentum.